

АНОТАЦІЯ

Робота присвячена характеристиці протеїнази з отрути змії *V. berus berus* та оцінці її потенціалу як тромболітичного агента прямої дії. Актуальність зумовлена високою смертністю від серцево-судинних захворювань та обмеженнями наявних тромболітиків, які діють опосередковано та можуть спричиняти геморагічні ускладнення. Методами електрофорезу, ензим-електрофорезу, імуноблотингу з моноклональними антитілами та турбідиметрії досліджено протеїназу, виділену з отрути методом аніонообмінної хроматографії.

Встановлено, що отримана фракція містить білок з молекулярною масою близько 55 кДа, який зберігає протеолітичну активність щодо фібриногену. За характером дії селективних інгібіторів (нечутливість до бензамідину, пригнічення ЕДТА) фермент віднесено до металопротеїназ зміїних отрут. Показано, що протеїназа переважно та дозозалежно гідролізує А α -ланцюг фібриногену, тоді як В β -ланцюг розщеплюється значно повільніше, а γ -ланцюг залишається практично незмінним. Виявлено, що попередня обробка фібриногену ферментом порушує його тромбін-індуковану полімеризацію: подовжується лаг-період та знижується максимальна оптична густина порівняно з контролем. У збагаченій тромбоцитами плазмі встановлено дозозалежне пригнічення АДФ-індукованої агрегації тромбоцитів.

Отримані результати свідчать, що досліджена протеїназа впливає як на плазмову, так і на тромбоцитарну ланки гемостазу та є перспективним кандидатом для подальшого вивчення як тромболітичний агент.

Кваліфікаційна робота викладена на 52 сторінках, ілюстрована 8 рисунками. Список використаних джерел включає 56 робіт.

Ключові слова: *Vipera berus berus*, металопротеїназа, фібриноген, полімеризація фібрину, агрегація тромбоцитів.